Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.
REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 101 Katowice, sobota 2-go maja 1931 r. Rok 30

Dwie rocznice.

Zbiegają się dwie rocznice: jedna tradycyjna już 140-letnia rocznica konstytucji majowej, druga, świeża jeszcze w dziejach Polski, 10-letnia III. powstania śląskiego. Pierwszą z nich traktuje Naród cały, jako rocznicę wiekopomnego dzieła, będącego pierwszym krokiem do naprawy społecznych i politycznych stosunków w dawnej Polsce, drugą natomiast jako ostatni czyn zbrojny, który rozstrzygnął o granicach obecnej Polski. Pierwszy dał początek szeregowi walk i wojen o Niepodległość i Zjednoczenie i był w nich otuchą, że Naród umie zdrowo o sobie stanowić, drugi jest zamknięciem okresu, który do Niepodległości doprowadził.

Historja konstyucji 3-go Maja jest ogólnie znaną. Gdy pod koniec XVIII w. Polska znajdowała się w bardzo trudnem i niebezpiecznem położeniu, naród, a właściwie rządzące nim warstwy, uświadomiły sobie, że bez silnego rządu, jak po ten czas, bez należytego wojska, oraz przy uprzywilejowaniu jednej klasy społecznej na niekorzyść innych, nie można spodziewać się ani bezpieczeństwa, ani pewności stosunków. Konstytucja, czyli ustawa o zasadach organizacji państwa, zrobiła wyłom w dotychczasowym przywileju szlachty wyłącznego rozstrzygania o sprawach państwowych, Konstytucja dopuściła bowiem również mieszczaństwo do udziału o stanowieniu o sprawach państwa W urządzeniu władz państwowych zrobiła konstytucja dalszy wyłom, bo przez zniesienie wybieralności królów, ustanowiła na wzór innych państw silne rządy wykonawcze. Dobroczynnych skutków tego ważnego kroku na drodze naprawy stosunków państwowych Polska nie doznała już, bo źli sąsiedzi, wykorzystując swą przewagę i małe zainteresowanie się Polską w krajach zachodnich, przystąpili do rozbioru Polski, konstytucja 3-cio majowa pozostała jednak w pamięci potomności jako symbol (obraz) późno coprawda urzeczywistnionego, ale przecież trafnego rozsądku politycznego Polaków.

Inny charakter ma druga rocznica: mianowicie rocznica III powstania śląskiego. Powstanie to i poprzedzający go plebiscyt zna z nas każdy, bo działy się w naszych oczach i wielu wśród nas czynnie w tem współpracowało. Po wstająca Polska miała otrzymać bez plebiscytu cały Śląsk, jako ziemię, która miała niewątpliwie większość polską jeszcze za germanizatorskich czasów, poprzedzających klęskę wojenną Niemiec. Czynniki zakulisowe niemieckie sprawiły, że wśród układających nową mapę Europy znaleźli się tacy, którzy chcieli „poprawić“ sprawiedliwość dziejową i wymyślili plebiscyt, licząc widocznie na to, że administracja, niemiecka policja i niemieckie i nieurzędowe wojsko, jakiem były bojówki, postarają się wykazać „niemieckość“ Śląska. Niemniej jednak akcja plebiscytowa niemiecka, która użyła dla siebie około 182.000 emigrantów niemieckich, nie dała pożądanej dla Niemców większości. Większość gmin (z wyjątkiem zgermanizowanych miast), z całej połaci Śląska po Odrę (łącznie ze Strzeleckiem i częściowo Opolskiem) dała w wyniku większość polską. Wielkie wysiłki całej rzeszy pracowników plebiscytowych, którym przywodzili znani Śląskowi ludzie, jak W. Korfanty, Rymer, Konstanty Wolny i wielu, wielu innych, mimo najfatalniejszych warunków, wśród których nietylko o swobodzie wypowiadania się, ale wogóle o bezpieczeństwie osobistem mowy nie było — dały swe wyniki. Wieloletnia praca kulturalna i oświatowa, którą prowadzili niezapomniani, jak Miarka, Koraszewski, Napieralski, Dombek, Omańkowska przekonały, że w polskość ludu śląskiego wątpić nie można.

Plebiscyt jednak nie zakończył okresu zmagań o wolność Śląska. Dla ostatecznego rozstrzygnięcia o jego losach — jak okazało się — wyniki głosowania zaczęły odgrywać rolę drugorzędną. Pamiętamy te chwile z marca i kwietnia 1920 roku, gdy z niepokojem i oburzeniem dowiadywaliśmy się, iż wyniki głosowania dla decydujących o Śląsku istniały po to, by wolę Śląska fałszować. Byliśmy na najlepszej drodze ku temu, by plebiscyt, częściowo wygrany 20. III. 1921, przegrać prawie w zupełności przy rozstrzygnięciu Rady Najwyższej czy Rady Ambasadorów. I wtedy przedziwny instynkt Narodu, genjalne wyczucie chwili i środków działania wprowadziło w grę polityczny nowy czynnik, dotychczas pomijany i lekceważony: zbrojny czyn powstańczy. Ci, którzy dobrze to wyczuwali, że polityka, to „fałszywa gra“, że w ostrej walce o Śląsk nie prośba o prawo i sprawiedliwość, lecz czyn rozstrzyga — wysunęli się na czoło: Polska organizacja wojskowa i następnie powstańcy. W ich szeregach od końca 1918 począwszy uczył się co zapalczywszyPolak na Śląsku przemawiać czynem. Pierwsze powstanie z r. 1919 i drugie z 1920 dały już porwać ten ważny element w walce o Śląsk. Trzecie powstanie o całej praktycznej wartości zabiegów politycznych polskich rozstrzygnęło. W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. wybuchło to powstanie. Wszystkich zastanowiło świetne jego zorganizowanie i skuteczne działanie. Zabiegi organizacyjne takich ludzi, jak obecny wojewoda dr. Grażyński (pseudo Borelowski), Grzesik (Hauke), inż. Przedpełski, M. Chmielewski i wielu innych, wśród nich takich, którzy dziś odgrywają poważną rolę społeczną, jak Józef Witczak itd. — dały możność wyprowadzenia do walki o wyzwolenie około 40.000 ludzi zbrojnych i zorganizowanych. To też w niedługim czasie, od chwili, gdy w nocy z 2 na 3 maja o jednej i tej samej minucie powstańczy oddział Wawelberga wysadził 8 mostów łączących Śląsk z Niemcami, oddziały powstańcze zajęły kraj po Odrę, dając dowodnie wyraz temu, że Polska żąda kraju po t. zw. linję Korfantego.

I choć miały miejsce (jak pod Górą św. Anny) pewne niepowodzenia, wojskowe opanowanie terenu zrobiło swoje, bo odwiodło wahających się dyplomatów i polityków od przyznania Polsce tylko skrawków terenu.

Dziś rozpamiętując czasy z przed lat 10 myślimy z wdzięcznością o tych, którzy zdobyli się na krwawą daninę na ołtarzu ojczystym. Oby ofiarny ich czyn pogłębiał nasze przywiązanie do Ojczyzny a braciom, pozostałym za kordonem, był taką pamiątką i pociechą, jak dla nas były czyny powstańcze z czasów naszej niewoli.

Święto 3-go Maja!

Rodacy!

Stoczterdzieści lat mija od czasu, gdy naród polski nadał sobie wiekopomną Konstytucję Trzeciego Maja, która mimo utraty bytu niepodległości Państwa przetrwała w pamięci narodu jako wspaniały wyraz tego, co w narodzie było najlepsze, jako wyraz zdolności poniesienia ofiar jednostek czy warstw na rzecz ogółu i przyświecała blaskiem jutrzenki odrodzenia czterem pokoleniom, urodzonym w niewoli.

Dzień 3-go Maja uczynił sobie naród polski świętem narodowem. — A dziś, gdy państwo polskie powstało do nowego życia, dzień Trzeciego Maja święcimy nadal. I dziś jest on wskazówką i drogowskazem. —

Na Śląsku schodzi się święto narodowe 3-go Maja z rocznicą III. powstania zbrojnego. Prości ludzie, prosto z fabryki, z kopalni, czy z roli jęli za broń, by pozbyć się ciemięzcy, złączyć Śląsk z Polską wskrzeszoną. Prowadziła ich w bój niezmierna miłość Ojczyzny, poczucie narodowe i zdolność ofiary największej. I dlatego polski lud śląski osiągnął wyzwolenie.

Rodacy!

Wszyscy jak jeden mąż, bez różnicy stronnictw, uczcijmy i tegoroczną stoczterdziestą rocznicę Konstytucji 3-go Maja. W dniu tym pamiętnym zapomnijmy o wszystkiem, co nas dzieli, pamiętać będziemy o tem, co nas wszystkich łączy, to jest miłość Ojczyzny, pragnienie, by była najszczęśliwszą i nienaruszalną.

Rodacy!

Dorocznym zwyczajem udekorujmy domy nasze chorągwiami, okna nalepkami i złóżmy skromne chociaż datki na T. C. L., które szerzy wśród najszerszych mas oświatę. Weźmy solidarny powszechny udział w podniosłej manifestacji, łączącej wszystkie serca polskie w wspólnym rytmie miłości dla Rzeczypospolitej.

Komitet wojewódzki obchodu święta narodowego 3-go Maja:

Wojewoda śląski dr. Michał Grażyński. Biskup śląski ks. Stanisław Adamski. Marszałek sejmu śl. Konstanty Wolny. Prezes sądu apelacyjnego Dr. Agenor Frendl. Dowódca dywizji śl. generał Józef Zając. Prezydent miasta Katowic dr. Adam Kocur. Prezes rady okręgowej T. C. L. na Górny Śląsk Tadeusz Stark. em. prezes sadu apelacyjnego.

TELEGRAMY.

Dr. Grażyński otworzył wystawę sztuki religijnej.

Katowice. (PAT.) Nastąpiło otwarcie wielkiej wystawy sztuki religijnej. Wystawa mieści się w salonach recepcyjnych Województwa Śląskiego oraz w kuluarach Sejmu Śląskiego. Przed otwarciem wystawy okolicznościowe przemówienie wygłosili prof. **Ligon Stanisław, Karol Hubert Rostworowski,** dramaturg z Krakowa, **ks. infułat Kasperlik** imieniem Kurji Biskupiej, wreszcie **wojewoda dr. Grażyński,** który dokonał otwarcia wystawy. Wystawa obejmuje dzieła najwybitniejszych malarzy i rzeźbiarzy religijnych w Polsce, witraże, dekoracje kościelne oraz artystyczny przemysł kościelny, i ma na celu popularyzowanie polskiej sztuki kościelnej na terenie Śląska. Wystawa, która zawiera około 60 eksponatów, niewątpliwie spełni swój szlachetny cel.

Wzrost kosztów utrzymania o blisko 3 proc.

Katowice. (Pat.) Komisja parytetyczna do regulowania wskaźnika drożyźnianego ustaliła na swem wczorajszem posiedzeniu, że ogólne koszty utrzymania rodziny pracowniczej na Śląsku wzrosły w kwietniu br. w porównaniu z miesiącem marcem o 2,87%.

Konferencje u Prezydenta Rzplitej.

Warszawa. (Pat.) Pan prezes Rady ministrów Walery Sławek udał się w dniu wczorajszym przed południem na Zamek, gdzie był przyjęty na dłuższej konferencji przez pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa. (Pat.) Pan Prezydent Rzplitej przyjął w dniu wczorajszym prezesa Banku Polskiego dr. Wróblewskiego.

Wizyta grzecznościowa polskich awjonetek.

Warszawa. (PAT.) W czwartek 30 kwietnia w godzinach popołudniowych odleciały z Warszawy na Kraków, Ołomuniec do Pilzna w Czechosłowacji dwie awionetki typu RWD. IV., lecąc pod barwą Aeroklubu warszawskiego z wizytą grzecznościową do Czechosłowacji. — Pierwszy o godz. 16.05 wystartował porucznik Hirszband, towarzyszy inż. Jagodziński, o godz. 16.15 odleciała druga awionetka pilotowana przez inż. Rogalskiego — towarzyszy na tej awionetce Halina Richterówna. Awionetki warszawskie zatrzymają się w Krakowie, gdzie przyłączy się do nich jedna maszyna aeroklubu akademickiego w Krakowie. Będzie to albo RWD. IV. pod sterem kpt. Bajana, albo też F. I. pod sterem pilota Sołtykowskiego. W piątek 1 maja awionetki polskie powinny wylądować w Pilźnie. Nasi piloci zademonstrują w Pilźnie sprawność polskich awionetek.

Sprawa zarobków i redukcji przedmiotem badań głównego inspektora pracy.

Katowice. (PAT.) Bawiąc tu główny inspektor pracy inż. Klott przeprowadził po obecności kom. demob. inż. Maske konferencje z pracodawcami przemysłu hutniczo-żelaznego i cynkowego, przyczem poruszone były sprawy, dotyczące uregulowania umowy w przemyśle żelaznym i sprawa dalszego pozostawienia obecnie obowiązującej umowy w przemyśle hutniczo-cynkowym i kruszcowo-cynkowym.

W tych samych sprawach odbył insp. Klott konferencje z przedstawicielami robotników odnośnych przemysłów, a następnie ze związkami pracowników umysłowych w sprawie płac w ciężkim przemyśle. We wszystkich omawianych sprawach przedstawiciele obu zainteresowanych stron przedłożyli swe dezyderaty, które insp. Klott przyjął do wiadomości, zaznaczając, że będą one przedmiotem narad w minister. pracy i opieki społ. a pozatem jeżeli nie zostaną zlikwidowane drogą bezpośrednią, przekazane zostaną do załatwienia ewentl. komisji arbitrażowej.

W hołdzie Śląskowi.

Bydgoszcz. (PAT.) Uczestnicy sztafetowego biegu kolarskiego Gdynia — Katowice przybyli kolejno do Kościerzyny, Chojnic, Tucholi, Koronowa a wreszcie do Bydgoszczy. Sztafeta witana była wszędzie entuzjastycznie przez ludność. Nad wyraz uroczyste przyjęcie zgotowano sztafecie w Bydgoszczy. Po powitaniu na rynku, uczestnicy biegu, udali się do magistratu, gdzie wiceprezydent miasta w imieniu Bydgoszczy przyłączył się do adresu hołdowniczego dla pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Ziemi Śląskiej. W dniu dzisiejszym rano sztafeta uda się w dalszą drogę do Poznania, gdzie odbędzie się uroczyste nabranie ziemi z Góry Przemysława, poprzedzone akademją. Ziemia ta doręczona zostanie w dniu 2-go maja Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach, jako wyraz hołdu Wielkopolski dla Ziemi Śląskiej.

Poznań. (PAT.) Sztafeta kolarska, wioząca z Gdyni wodę z Bałtyku na uroczystości 10-lecia powstania śląskiego, przybyła wczoraj punktualnie o wyznaczonej godzinie t. j. 16.50 do Starego Rynku przed Ratuszem, gdzie oczekiwali jej przedstawiciele ZOKZ., komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, prasy oraz liczna publiczność. Do kolarskiej sztafety, której na ostatnim etapie towarzyszyło grono kolarzy poznańskich, przemówił przedstawiciel poznańskiego komitetu W. F. i P. W., który w zakończeniu swego przemówienia wzniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzplitej Polskiej i pana Prezydenta. Okrzyk ten powtórzyli wszyscy a orkiestra odegrała hymn narodowy. Przestrzeń od Kostrzyna do Poznania przebyła sztafeta mimo deszczu, który pada od rana, w czasie 1 godz. 10 min. Dziś dalsi członkowie sztafety wyjadą o godz. 5-ej rano, wioząc prócz wody z Bałtyku grudkę ziemi poznańskiej z Góry Przemysława i skierują się przez Kurnik, Środę, Ostrów, Kępno, Wieluń do Częstochowy, gdzie mają stanąć o godzinie 19-ej.

46 osób zginęło w pożarze pociągu wycieczkowego.

Kair. (PAT.) Według ostatnich danych, w czasie pożaru pociągu wycieczkowego zginęło 46 osób, otrzymało rany zaś 41. Osoby, które pozostały przy życiu, oraz ci, którzy nieśli pomoc ofiarom katastrofy, opowiadają wstrząsające szczegóły. Wśród trupów znaleziono 2 dzieci, które obłąkane z przerażenia matki wyrzuciły przez okno. Ofiarami są Egipcjanie, należący do ubogiej klasy ludności, oraz pewna Hiszpanka Arditi, która, wyskakując z pociągu, złamała sobie nogę. Niektóre zwłoki są tak zwęglone, że nie można ich rozpoznać. Wśród ofiar znajduje się dziesięcioro dzieci. Żar, buchający z płonącego pociągu, był tak silny, że spaliły się na znacznej przestrzeni druty telegraficzne. W następstwie tego połączenie telegraficzne z Kairu zostało przerwane na czas dłuższy.

Kair. (PAT.) Pociąg wycieczkowy, w którym wybuchł pożar, szedł z Aleksandrji do Kairu. Przyczyną pożaru było zapalenie się osi w wagonie 3-ej klasy, znajdującym się na końcu pociągu. Nie było żadnego sposobu porozumienia się z maszynistą, a wszelkie wysiłki. w celu zwrócenia jego uwagi na ogień, pozostawały przez dłuższy czas bezowocnemi. Ze względu na szybkość biegu pociągu, płomienie ogarnęły w krótkim czasie trzy wagony. Pasażerowie zamknięci w tem pędzącem piekle dusili się dymem, bądź napół oszaleli z przerażenia wyskakiwali z płonących wagonów. — Na znacznej przestrzeni wzdłuż toru kolejowego znajdowano zwęglone zwłoki lub rannych w agonji. Dlatego też ustalenie ścisłej liczby ofiar katastrofy było trudne. Gdy wreszcie maszynista zatrzymał pociąg, okazało się, że ugaszenie pożaru jest niemożliwe, wobec tego odczepiono trzy objęte ogniem wagony i pośpieszono z pomocą ofiarom wypadku. Rannych przewieziono do szpitali w Kairze. Stan większości rannych jest beznadziejny. Władze wdrożyły dochodzenie. Maszynista został aresztowany. Zaznaczyć należy, że wagony były starej konstrukcji.

Przyjazd wycieczki z Opolskiego.

Poznań. (Pat.) W środę w nocy przybyła z Gdyni do Poznania wycieczka Polaków opolskich w liczbie 30 osób. Wycieczka zabawi dwa dni i zwiedzi zabytki miasta jak również Targi Poznańskie, poczem w sobotę rano odjedzie do Katowic.

Ks. Prymas Polski — w Rzymie.

Rzym. (PAT.) Przyjechał tu Prymas Polski ks. kardynał Hlond, powitany na dworcu przez ambasadorów Przeździeckiego i Skrzyńskiego, członków ambasady polskiej przy Watykanie, przebywających w Rzymie biskupów polskich, oraz licznie zebrany kler polski.

Hiszpanja dopuszcza kobiety na notarjuszy.

Madryt. (Pat.) Rada ministrów przyjęła dekret, przyznający kobietom prawo zajmowania stanowisk notarjuszy.

Manifestacje przeciw aresztowaniu we Włoszech profesora belgijskiego.

Bruksela. (PAT.) We wczorajszych manifestacjach w związku z aresztowaniem we Włoszech profesora belgijskiego Moulin wzięło udział około 2.000 studentów z różnych belgijskich uniwersytetów i wyższych szkół. Na czele pochodu kroczyli profesorowie uniwersytetu brukselskiego Perer i Motlin. Pochód rozwiązał się wieczorem. Do incydentów nie doszło.

Gandhi oskarża rząd angielski o niedotrzymanie ugody.

Bombaj. (PAT.) Gandhi wystosował list do prasy, protestujący przeciwko pogwałceniu przez rząd paktu delhijskiego. Na poparcie swej tezy Gandhi przypomina, że ziemie skonfiskowane nie zostały zwrócone, więźniowie nie wypuszczeni na wolność, prześladowania trwają w dalszym ciągu jak również stosowane są w dalszym ciągu środki represyjne.

Manifestacje przeciw Włochom w Trypolisie.

Kair. (PAT.) Agencja Havasa podaje: W Trypolisie odbyły się przy udziale około 5 tysięce osób manifestacje o charakterze wybitnie przeciw-cudzoziemskim, skierowane przedewszystkiem przeciwko rzekomo surowym rygorom, stosowanym przez Włochów. W Trypolitanji w czasie manifestacji 10-ciu żandarmów odniosło rany, przyczem kilku z nich ciężkie. (Trypolis jest kolonją włoską w Afryce).

Fernando

(Powieść.)

13) (Ciąg dalszy.)

— Dziękuję za twoją troskliwość, mój dobry Pedro; i cóż ci powiedział doktór?

Ma nadzieję, że wkrótce wyzdrowiejesz, ale zalecił brać akuratnie podawane ci lekarstwa.

— A więc przynieś mi ten napój, mam go brać co godzinę, a to już blisko półtory godziny minęło.

Pedro podał mu lekarstwo; Fernando wypił prędko, nie okazując najmniejszego wstrętu i podziękował mu uprzejmie.

Pedro usiadł przy jego łóżku. Przyjaźń tego ślicznego dziecka, która dawniej tyle sprawiła mu przyjemności, zasmucała go dziś głęboko. Niewinne i pełne ufności spojrzenie Fernanda przeszywało mu serce, nie mogąc znieść go dłużej, powstał prędko i wyszedł. Błądził drżąc cały z przerażenia pod ciemnemi sklepieniami zamku, przebiegał wszystkie pokoje, dziedziniec i obszerny ogród; potem znów wracał do pokoju chorego, ale tam jeszcze bardziej był niespokojny.

Nie znalazł nigdzie spoczynku, nie mógł jeść ani pić, zdawało mu się, że jakieś widmo ściga go. Straszny zamiar zniweczył pokój w jego sercu, dzień mu się wydawał nieznośnie długi.

— Nie, nigdy nie wyobrażałem sobie — mówił on — że będę przechodził tak okropne chwile.

Za zbliżeniem się wieczora podwoiła się trwoga Pedra. Doznał podobnej niespokojności jak zbrodniarz, który widzi zbliżającą się godzinę kary. Chodził często do okna, patrzał na drogę, którą miał przybyć cyrulik, ale nie było go widać. Usiadł znów przy łóżku Fernanda.

— Dlaczego kochany Pedro tak się opuszczasz z podaniem lekarstwa? — zapytało dziecię — już dawno upłynęła godzina.

Pedro poszedł po napój; pod pozorem chłodniejszego powietrza postawił on go w przyległym pokoju, a prawdziwie dla łatwiejszego przymieszania trucizny tak, aby Fernandek nie spostrzegł. Przyniósł napój w porcelanowej filiżance, a myśląc o truciźnie, którą miał w niej podać niewinnemu dziecku, doznał gwałtownego wstrząśnienia. Fernandek wypił, a oddając mu próżną filiżankę, powiedział mu z łagodnym uśmiechem:

— Oby Bóg wynagrodził wszystko co czynisz dla mnie!

Słowa te jak uderzenie piorunu przeraziły Pedra.

— Tak pomyślał on, za wszystko, a więc i za morderstwo, o którem myślę.

Zadrżał i westchnął głęboko.

— Co ci dziś jest? mój drogi Pedro — zapytał Fernando — od rana masz szczególną minę, a w tej chwili wyglądasz bardzo strasznie. Widząc cię takim, zdaje mi się, że widmo jakie, albo śmierć czuwa przy moim łóżku. Nie jesteś takim jak zawsze, obawiam się czyś nie chory, mocniej może chory niż ja.

— To być może — odrzekł Pedro odwracając się spiesznie i wyszedł.

— Niestety! tak — zawołał on, skoro się oddalił — więc to jest prawdą, co mi mówiono. Najgwałtowniejsza trucizna człowieka tak nie wyniszczy, jak zły uczynek wyniszczy jego duszę. Jeżeli ten co przemyśla o popełnieniu zbrodni, doznaje tak okropnego udręczenia, co doznawać musi, kiedy ją wykona.

Otarł zimny pot z czoła i zbliżył się do okna, odetchnął świeżem powietrzem. Zobaczył powracającego cyrulika i pospieszył na jego spotkanie, a biorąc go na stronę, rzekł mu cichym głosem:

— Daj mi prędko truciznę, którą przyniosłeś.

— Nie, nie przyniosłem — odpowiedział Ambrozio — szanowny pustelnik nie chciał mi jej oddać.

— Nie! — zawołał przerażony Pedro, obawiał się, aby żądanie cyrulika nie obudziło podejrzenia. — A dlaczego — mówił dalej — co powiedział pustelnik?

— Ach pustelnik obiecał ją przyrządzić i sam jutro przyniesie.

— To dobrze — odrzekł Pedro, nie wiedząc, czy się martwić, czy cieszyć tem opóźnieniem. — Przepraszam cię za twoje utrudzenie. Żegnam cię. Dobra noc.

Ale Ambrozio chciał odwiedzić chorego! długo patrzą na niego, rachował puls z bardzo poważną miną, podług zwyczaju pokiwał głową, wzruszył ramionami i odszedł nie powiedziawszy ani słowa.

Pedro towarzyszył mu ciągle i zapytał:

— Co pan myślisz?

— Źle, bardzo źle — odpowiedział Ambrozio — są już oznaki bliskiej śmierci i nie wiem, czy dziecko dożyje do jutra.

Na te słowa Pedro uczuł w sercu wielką ulgę. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Sobota 2 maja

Św. Atanazego, biskupa.
Św. Antonjusza, biskupa.
Św. Windemjalisa, męczennika.

Kalendarz słowiański: Witymir.

Jutro, niedziela 3 maja: Uroczystość Królowej Korony Polskiej. Znalezienie Krzyża świętego; św. Aleksandra, papieża; św. Aleksandra, żołnierza oraz św. Tymoteusza.

Pojutrze, poniedziałek 4 maja: Św. Moniki, matki; św. Florjana, męczennika; św. Sylwana, biskupa oraz św. Antonji.

*

	Wschód	Zachód
Słońca o godz.	4.29, o godz.	19.26
Księżyca o godz.	20.22, o godz.	4.15.

Pełnia: 2 maja o godzinie 6.14.

Św. Atanazego, biskupa, słynącego dalece świętem swem życiem i uczonością. Chociaż się przeciw niemu prawie cały świat sprzysiągł, bronił on jednak od Konstantyna począwszy, aż do rządów Walensa odważnie wiary katolickiej przed cesarzem, starostą i wielu arjańskimi biskupami. Stąd znieść musiał wiele dolegliwości, a jako wygnaniec przeszedł prawie cały znany wówczas świat, nie znajdując prawie nigdzie obrony i pewności życia. Gdy nareszcie powrócił do swej owczarni, poszedł w 46 roku biskupiej działalności, za panowania obu cesarzy Walentynjana i Walensa, bogaty w zwycięstwa i korony do chwały wiecznej.

Św. Antonjusza, biskupa, z zakonu kaznodziejskiego, zdobnego wielką świętością i nauką.

Św. Windemjalisa, który równocześnie z swymi towarzyszami po urzędzie **Eugenjuszem i Longinem** siłą ducha i cudami walczył przeciw herezji arjańskiej i dlatego skazany został przez króla Hunnerykа na ścięcie.

Sprawy obywatelstwa przed sądem rozjemczym.

Sąd rozjemczy dla Górnego Śląska, mający swą siedzibę w Bytomiu, rozpatrywał w piątek sprawę **górnika Augusta Zalesnego z Zaborza,** który nie posiada żadnego obywatelstwa i należy do t. zw. bezpaństwowych. Jako stały mieszkaniec Zaborza, pracował swego czasu na kopalni „Wolfgang" i w czerwcu 1922 roku zamieszkiwał tymczasowo w Pawłowie. Po kilku tygodniach wrócił z powrotem do Zaborza, gdzie dotąd zamieszkuje i stara się o obywatelstwo polskie. Przesłuchany przed sądem zeznał, że był polskim powstańcem. Sąd zawiadomił go, że decyzję prześle mu na piśmie.

Drugi wypadek miał miejsce z **Karolem Skopem,** zamieszkałym **w Katach (pow. opolski).** Skop był urzędnikiem kolejowym w W. Hajdukach i w roku 1928 został zwolniony. Miał on mieszkanie w Katach, a w Hajdukach mieszkał tymczasowo. Do roku 1924 posiadał niemiecką kartę cyrkulacyjną. Na żądanie władz przełożonych na kolei, musiał przedłożyć polskie świadectwo obywatelstwa, które też otrzymał nieprawnie przez pewnego urzędnika w starostwie świętochłowickim. I w tym wypadku sąd zawyrokował, że decyzja przesłana zostanie zainteresowanym na piśmie.

— Przeciętna cena żyta dla wymiaru podatku. Dla przeprowadzenia szacunków do podatku dochodowego min. skarbu ustaliło przeciętną cenę 1 ctn. mtr. żyta miarodajną przy obliczaniu dochodu z gospodarstw, nie prowadzących rachunkowości, w wysokości 17 zł. dla roku kalendarzowego 1930, dla roku operacyjnego 1929-30 zaś w wysokości 20 zł. Co do norm orjentacyjnych, to pozostają one bez zmian.

— Terminy podatkowe w maju. W maju przypadają terminy płatności podatków: pierwszej raty państwowego podatku i dodatku miejskiego od nieruchomości oraz drugich rat: podatku od lokali, podatku od zbytku mieszkaniowego oraz podatku państwowego i miejskiego od placów niezabudowanych.

— Redukcja personelu w kasach chorych nastąpi za trzy miesiące. W związku z reorganizacją kas chorych redukcja personelu nastąpi w poszczególnych kasach nie wcześniej, niż za trzy miesiące, to znaczy po ostatecznem opracowaniu podziału terytorjalnego między zmniejszoną ilość kas i ustaleniu organizacji administracji tych kas.

— Bankructwa w Polsce. W roku 1930 ukończono 362 postępowań upadłościowych, z czego 100 dotyczyło firm przemysłowych, a 259 firm handlowych. Wyniki (w 205 wypadkach) objęły aktywów 20,5 milj. zł., z czego wypłacono wierzycielom 605 tys. zł., koszta procesów wyniosły zaś ni mniej ni więcej tylko 1.26 milj. zł. Pasywów w tych 205 wypadkach było 31.7 milj. zł., w tem pretensyj uprzywilejowanych — 5.7 milj. zł., nieuprzywilejowanych — 25.9 zł. Tak więc pasywa tych przedsiębiorstw przewyższały aktywa o sumę 11.1 milj. złotych.

Uroczystość 10-lecia III. powstania śląskiego.

Odezwa Towarzystwa Polek.

Zarząd główny Towarzystwa Polek wydał odezwę, w której apeluje do wszystkich swych członkiń, aby w dniu 2 maja przybyły do Katowic na uroczystość dziesięciolecia III. powstania śląskiego. Zbiórka przed teatrem na rynku o godzinie 3.15. Przyjazd bezpłatny specjalnemi pociągami. Jako bilet kolejowy służy imienny spis uczestniczek, zaopatrzony pieczęciu koła oraz pieczęcią Związku Powstańców lub Z. O. K. Z.

To samo dotyczy Młode Polki, które się dołączą do Koła Polek. Poczty sztandarowe winne przybyć do Katowic już rano, aby brać udział w nabożeństwie za poległych powstańców, które odbędzie się o godzinie 10 w kościele śś. Piotra i Pawła. Każde koło zabiera tablicę z nazwą miejscowości. Sobota niech będzie świętem dla wszystkich kobiet śląskich!

Do Sokolstwa Dzielnicy Śląskiej.

Sokoli biorą udział w uroczystościach 10-letniej rocznicy III. powstania śląskiego, w dniu 2 maja br. W tym celu Sokoli umundurowani stawią się w Katowicach dnia 2 maja br. o godz. 16 (4-ta po poł.) na placu przed gmachem Województwa. Bliższe szczegóły w okólniku wysłanym do okręgów i gniazd.

Przewodnictwo Dzielnicy.

Apel do powstańców Król. Huty.

Związek Powstańców Śląskich, grupa miejscowa Król. Huta, podaje do wiadomości co następuje:

W związku z uroczystością 10-lecia III. powstania śląskiego w Katowicach odbędzie się zbiórka naszej organizacji w Król. Hucie w dniu 2 maja 1931 r. o godz. 14 przed biurem Zw. Powst. Śl. w Król. Hucie, przy ul. Moniuszki Nr. 1, skąd nastąpi odjazd do Katowic.

Ze względu na doniosłość tej uroczystości nie powinno ani jednego z naszych członków brakować. Kto się spóźni, powinien natychmiast po przyjeździe do Katowic odszukać swoją organizację. W Katowicach zbiórka organizacji do godz. 16 przed gmachem województwa śląskiego skąd nastąpi odmarsz poszczególnych organizacyj na miejsca, wyznaczone przez zarząd główny Zw. Powst. Śl.

W dniu 3 maja natomiast zbiórka naszej organizacji o godzinie 9 rano w Król. Hucie na Rynku celem wzięcia udziału w uroczystości święta 3 Maja w Kr. Hucie.

Prezydent Rzeczypospolitej Profesor Ignacy Mościcki

Województwo śląskie.

*** Nalepki na 3 Maja.** Wobec zbliżającego się święta narodowego 3 Maja, apelujemy do społeczeństwa szczególnie instytucyj i organizacyj, by zaopatrzyły się w nalepki iluminacyjne 3 Maja. Odpowiednie i artystycznie wykonane nalepki wydało Towarzystwo Czytelni Ludowych, z których dochód przeznaczony jest na cele oświaty ludowej na Śląsku.

Dominującą częścią nalepki jest emblemat z orłem i białą wstęgą o napisie: „3. Maja". Powyższy emblemat spoczywa na dwu książkach o brunatnych grbietach, połączony białą wstęgą o literach T. C. L. Ogólne tło nalepki jest niebieskie, ożywione falistemi linjami. Inne nalepki są wydawnictwami prywatnemi i nie mają nic wspólnego z akcją oświatową. Wyżej opisane nalepki można nabywać **w Katowicach:** Bibljoteka i Czytelnia T. C. L. im. Karola Miarki przy ul. 3 Maja 23, **w Królewskiej Hucie:** Sekretarjat T. C. L. przy ulicy Sobieskiego 3, Pozatem w komitetach T. C. L. — oraz księgarniach polskich

*** Wycieczka dziennikarzy zagranicznych na Śląsku.** W dniach 2 do 4 maja br. bawić będzie na Śląsku wycieczka zagranicznych dziennikarzy, złożona z około 40 osób Goście wezmą udział w uroczystościach obchodu 10-lecia III. powstania śląskiego, a następnie tj. w niedzielę, dnia 3 maja br. po południu zwiedzą malownicze okolice w Beskidach. Nazajutrz przedstawiciele prasy zagranicznej zapoznają się z warsztatami pracy wielkiego przemysłu, poczem nastąpi odjazd.

*** Cała Polska weźmie udział w uroczystości 10-lecia trzeciego powstania śląskiego.** Uroczystości w dniu 2 maja, tj. w dziesiątą rocznicę trzeciego powstania śląskiego zapowiadają się imponująco. Spodziewany jest przyjazd około 50.000 uczestników, nietylko ze Śląska, ale i z całej Polski. Dotąd zapowiedziały swój przyjazd delegacje związku legjonistów, strzelców, harcerzy, przysposobienia wojskowego itd. Z Krakowa przybędzie 650 osób. Prawie wszystkie miasta z całej Polski wyślą swych delegatów. Przybędzie 40 dziennikarzy polskich i zagranicznych. Z Krakowa przybędzie eskadra samalotów. Przed uroczystą akademją wypuszczone będą gołębie pocztowe na całą Polskę. Na stacji kolejowej w Katowicach otwarte będzie biuro informacyjne dla przyjezdnych.

*** Kolonje lecznicze Czerwon. Krzyża.** W poniedziałek, dnia 4 maja rb. wyjeżdżają do kolonji leczniczej w Jastrzębiu Zdroju dzieci z Janowa, Rudy Śląsk., Pszczyny, Nowego Bytomia, Roździenia i Król. Huty. Zbiórka w Katowicach na dworcu III klasy o godz. 9-ej rano.

W poniedziałek, dnia 4 maja rb. wyjeżdżają do kolonji letniej w Pielgrzymowicach dzieci z Janowa, Rudy Śl., Nowego Bytomia, Roździenia, i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienia. Dzieci zbierają się w Katowicach na dworcu III kl. o godzinie 9-ej rano.

Z Katowickiego

Posiedzenie sekcji propagandowej Komitetu Pomocy Bezrobotnym.

Katowice. W środę w sali konferencyjnej okręgowej dyrekcji kolei państw. w Katowicach odbyło się posiedzenie sekcji propagandowej Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym pod przewodnictwem dyr. kolei inż. Niebieszczańskiego. W skład sekcji wchodzą: gen. dyr. Ciszewski, nacz. red. Polski Zachodniej Rumun, dyr. Polonji Chmielewski, red. I. K. C. Heynar, nacz. red. Kurjera Śląskiego Duda-Dziewierz, red. Katolika Polskiego Godula, red. Gazety Robotniczej Sławik, red. Gościa Niedzielnego ks. Siemienik, red. Sonntagsbote ks. Dyllus, red. Kattowitzer Zeitung Hoffmann, nacz. red. Oberschlesische Kurier Pant, dyr. polskiego radja Tymieniecki i dyr. P. A. T. Bryl, dyr. A. W. Tarłowski, dyr. teatru polskiego Sobański, dr. Kaczorowski, prof. Ligoń i p. Kiedroń z Mysłowic. Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego sekcji inż. Niebieszczańskiego, rozwinęła się dyskusja na temat technicznego rozwinięcia i przeprowadzenia najskuteczniejszej propagandy w kierunku niesienia pomocy bezrobotnym. Po uchwaleniu szeregu doniosłych wniosków, których realizacja przyczyni się niewątpliwie do wzmożenia akcji komitetu, ustalono regulamin prac sekcji. Na zastępcę przewodniczącego sekcji wybrano gen. dyr. Ciszewskiego, przewodniczącego sekcji finansowej komitetu.

Z komisji samorządowej.

Katowice. W tych dniach obradowała komisja samorządowa sejmu śląskiego nad sprawą powrotu na Śląsk urzędników, przeniesionych na kresy w okresie przedwyborczym. W rezultacie komisja uchwaliła interpelację posłów klu-

bów Ch. D. i N. P. R., wzywającą pana wojewodę do poczynienia odpowiednich kroków, aby urzędnicy przeniesieni w czasie agitacji przedwyborczej, wrócili na Śląsk.

Kolejarze-jubilaci.

Katowice. W maju rb. obchodzą jubileusz swej pracy w kolejnictwie następujący kolejarze: 40 lat Jakób Jochemczyk i Karol Kajzer; 35 lat Augustyn Helman i Józef Jochemczyk; 30 lat Augustyn Podkowik, Franciszek Kowalski i Franciszek Herman; 25 lat Wilhelm Głowa, Józef Szulc i Józef Orzoł.

Wypłata wsparć.

Katowice. Wypłata wsparć z kasy pensyjnej huty „Laura" dla inwalidów i wdów za miesiąc kwiecień odbędzie się w sobotę 2 maja od godziny 8 do 10 w biurze kasy chorych.

Postój autobusów w dniu 2 maja.

Katowice. Dyrekcja policji w Katowicach podaje do wiadomości, że w dniu 2 maja rb. w czasie od godz. 14-ej do godz. 21-ej wyznaczono następujące miejsca postoju dla autobusów: ul. Moniuszki dla autobusów zdążających do Król. Huty, Tarnowskich Gór i Siemianowic; ul. Mickiewicza dla autobusów zdążających do Załęża, Wielkich Hajduk i Świętochłowic; ul. św. Pawła dla autobusów, zdążających do Giszowca, Tych, Pszczyny oraz do Mysłowic i Sosnowca; plac dr. Rostka dla autobusów, zdążających do Mikołowa.

Fałszerz weksli na ławie oskarżonych.

Katowice. Sąd okręgowy w Katowicach rozpatrywał w tych dniach sprawę niejakiego Reinholda Klemensa. Pewnego dnia Klemens udał się do kupca Skowronka w Załężu i zaproponował mu dobry interes, lecz pod warunkiem, że pożyczy mu 8000 zł. Sk. zgodził się, żądając 2000 zł. procentów i weksel z dobrem żyrem. Oskarżony podpisał swą teściową jako żyranta. Po przehulaniu pieniędzy mając strach przed teściową, ogłosił w kilku dziennikach, by nie dyskontowano owych weksli, gdyż są sfałszowane. Za ten czyn odpowiadał Klemens przed sądem, który go skazał na 5 miesięcy więzienia.

Zasądzenie defraudanta.

Katowice. Przed sądem okręgowym stanął w tych dniach urzędnik firmy „Fulmen" niejaki Karol Szolc, oskarżony o defraudację. Szolc podejmował z dyrekcji kolei w Katowicach czeki na pokrycie rachunków za dostarczony węgiel. Czeków tych Szolc nie oddawał w kasie, lecz spieniężał je a pieniądze szły do jego kieszeni. Ogólne szkody, jakie ponosi firma, wynoszą 155000 zł. Na rozprawie Sz. do winy nie chciał się przyznać, obciążając swego kolegę Szmidta, który w międzyczasie zmarł. Sąd skazał Szolca na 10 miesięcy więzienia.

Nie zapłacił weksli i zbiegł zagranicę.

Katowice. Firma A. Wysocki w Katowicach zgłosiła do prokuratora, że niejaki Bernard Kimmel z Król. Huty w roku ubiegłym kupił auto marki „Fiat" i wpłacił 500 zł., na resztę zaś sumy wystawił weksle. W międzyczasie Kimmel sprzedał auto pewnemu mieszkańcowi Mysłowic za 4000 zł. i zbiegł zagranicę.

Nadużycia.

Katowice. W pszczyńskiej Spółce Brackiej w Katowicach wykryte zostały wielkie nadużycia. Dwóch urzędników spółki zawieszono w urzędowaniu.

Awantura w karczmie.

Michałkowice w Katowickiem. W jednej z restauracyj w Michałkowicach przyszło do awantury, którą usiłował zlikwidować właściciel karczmy. Ponieważ mu się to nie udało, zawezwał pomocy policji. W czasie gdy policjanci usiłowali usunąć głównych awanturników mianowicie braci Jana i Feliksa Guzego, ci rzucili się na funkcjonarjuszów policji i dotkliwie ich pobili. Jan G. kopnął jednego z policjantów w podbrzusze i usiłował go rozbroić. W obronie własnej policjant użył broni siecznej i zranił Guzego lekko w głowę. Jana Guzego odstawiono do szpitala a Feliksa G. osadzono w areszcie.

Egzamin w gimnazjum państwowem.

Mysłowice w Katowickiem. Dnia 4 maja rb. rozpocznie się w miejscowem gimnazjum państwowem pisemny egzamin dojrzałości. Egzaminy ustne rozpoczną się 8 maja.

Program obchodu święta narodowego 3-go Maja w Katowicach.

Przed południem. O godz. 6 rano pobudka orkiestry wojskowej i policyjnej. O godz. 10 uroczyste nabożeństwo polowe na placu przed gmachem Śl. Urzędu Wojewódzkiego z udziałem p. Prezydenta Rzeczypospolitej, celebrowane przez Najprzew. ks. infułata Kasperlika. Kazanie okolicznościowe wygłosi ks. prałat Milik. W razie niepogody nabożeństwo odbędzie się w katedrze św. Piotra i Pawła o godz. 10. Po nabożeństwie pochód ulicami: Jagiellońską, Francuską, Marsz. Piłsudskiego, u wylotu ulicy Szkolnej defilada przed władzami, poczem zebranie manifestacyjne na rynku, gdzie nastąpi przemówienie p. prez. dr. Kocura, a po odegraniu hymnu narodowego rozwiązanie pochodu.

Po południu: zawody sportowe: 1) O godz. 14 na boisku Pogoni lekkoatletyczne zawody o nagrodę wędrowną p. prez. dr. Kocura. 2) Bieg narodowy 3 Maja na przełaj, z udziałem najwybitniejszych zawodników całej Rzeczypospolitej.

Festyn ludowy: O godz. 15—19 festyn ludowy w parku Kościuszki, obejmujący różne gry i zabawy o nagrody a mianowicie: wyścigi zwykłe, wyścigi z jajkiem na łyżce, w workach, biegi na szczudłach, wspinanie się na słup, korowody dzieci i wiele niespodzianek. Podczas festynu będzie przygrywać orkiestra policyjna.

O godzinie 18 zabawa taneczna w hali powystawowej za minimalnym wstępem, (orkiestra wojskowa).

Wieczorem: o godz. 19.30 uroczyste przedstawienie w teatrze polskim „Kościuszko pod Racławicami", poprzedzone krótkiem przemówieniem p. prof. dr. Betleji.

Równocześnie w poszczególnych dzielnicach miasta odbędą się wieczornice ludowe i to: w **Dębie** o godz. 17 na sali Tomasza Kosza, w **Załężu** o godzinie 18.30 na sali p. Wismacha, w **Bogucicach** o godz. 19 na sali p. Kozy, w **Ligocie** o godz. 19 na sali Jezeli, w **Brynowie** o godzinie 16 na sali Singera, w **Katowickiej Hałdzie** o godz. 19 na sali Żychonia, w **Załęskiej Hałdzie** o godz. 19 na sali p. Mrącza. — W ciągu dnia odbędzie się w Katowicach jak i poszczególnych dzielnicach miasta zbiórka na „Dar Narodowy".

Ruch wychodźczy w roku 1929.

Mysłowice w Katowickiem. Jak wiadomo, w Mysłowicach znajduje się centrala dla emigrantów, szukających chleba poza granicami własnego kraju. Według ostatniej statystyki wyemigrowało w roku 1929 do obcych krajów 66411 osób w tem 44436 niewykwalifikowanych robotników, 21487 robotników kopalnianych, 8241 robotników rolnych, 14658 robotników przemysłowych oraz 50 członków rodzin. Prócz tego wysłano do Francji 11604 kobiet oraz 10371 dzieci.

Z Król. Huty

Odezwa!

Król. Huta. Z okazji rocznicy święta narodowego 3-go Maja magistrat miasta Król. Huty uprasza wszystkich właścicieli domów i obywateli o udekorowanie domów i okien sztandarami, zielenią i nalepkami.

III. Stacja Opieki nad matką i dzieckiem.

Król. Huta. W Zakładzie bł. Bronisławy otwarta została trzecia w mieście stacja opieki nad matką i dzieckiem. Lekarzem stacji jest p. dr. Skotarek, specjalista chorób dziecięcych. Stacja jest czynna w poniedziałki i czwartki od godziny 12 do 14-ej.

Wpisy do gimnazjum matematyczno-przyrodniczego.

Król. Huta. Od dnia 1 maja do 23 czerwca rb. odbywać się będą w państwowem gimnazjum matematyczno-przyrodniczem przy ul. św. Piotra 5 w godzinach od do 13 wpisy do tegoż zakładu. Do wpisu winno się przedstawić dyrekcji: metrykę urodzenia, świadectwo szczepienia, ostatnie świadectwo szkolne. Egzaminy wstępne do klas I-ej i wyższych odbędą się dnia 24 czerwca. Do egzaminu winno się przynieść papier i przybory pisemne.

Skruszony powrócił do więzienia.

Król. Huta. W jednym z ostatnich numerów pisaliśmy o ucieczce trzech więźniów z tutejszego więzienia sądowego. Jeden ze zbiegłych więźniów niejaki Walenty Szymczyk ze Zgody powrócił ze skruchą do więzienia. Dwóch pozostałych zbiegów dotychczas nie przytrzymano.

Z Świętochłowickiego

Wściekły kot pogryzł dwie osoby.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Onegdaj zdarzył się w Wielkich Hajdukach nienotowany dotąd wypadek pogryzienia kilku osób przez wściekłego kota. W mieszkaniu Ignacego Heinego około godziny 3 nad ranem trzyletni kot rzucił się na żonę Heinego i pogryzł ją w piersi, nogę i ręce. Gdy na pomoc matce rzucił się syn jej, kot pogryzł również i jego. Dopiero obudzony ze snu Heine zabił kota siekierą. Wezwany lekarz zaopiekował się pogryzionymi przez kota. Głowę kota odesłano celem zbadania do lekarza powiatowego.

Gmina kościelna Szarlej samodzielną parafją.

Szarlej w Świętochłowickiem. Dekretem biskupim z dnia 22 ub. m. podniesioną została gmina kościelna Szarlej do godności samodzielnej parafji. Parafja obejmuje gminę Szarlej wraz z kolonją Górecko i kopalnią Nowa Helena. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 maja rb.

Nieszczęśliwy wypadek.

Szarlej w Świętochłowickiem. Siedmioletni syn robotnika Józefa Kołodzieja, schodząc po schodach, potknął się i spadł na drugie schody z wysokości 4 metrów. Chłopak odniósł ciężkie obrażenie głowy i zwichnięcie prawej ręki. Nieszczęśliwy zmarł wkrótce po operacji.

Z Pszczyńskiego

Wznowienie nauki w szkole powszechnej.

Pszczyna. Z powodu zakaźnej choroby skórnej zawieszona została jeszcze przed świętami wielkanocnemi nauka w szkole powszechnej nr. 1. w Pszczynie. W bieżącym tygodniu podjęto znowu naukę w powyższej szkole. Dzieci będą jednak poddane dalszej przymusowej kuracji.

Wypadek przy czyszczeniu okien.

Pszczyna. Podczas czyszczenia okien w budynku firmy Simona przy ul. Kopernika spadła na bruk uliczny 19-letnia Marta Brzękalokówna i doznała złamania ręki oraz obrażeń wenętrznych. Ranną przewieziono do szpitala Joanitów. B., będąc zajęta czyszczeniem okien, wstąpiła na gzyms muru, który pod jej ciężarem oberwał się.

Wpisy do gimnazjum żeńskiego.

Mikołów w Pszczyńskiem. Wpisy do miejskiego gimnazjum żeńskiego w Mikołowie (wydział matematyczno-przyrodniczy) rozpoczynają się 1 maja codziennie od godz. 11—13. Uczenice nowowstępujące do gimnazjum przedstawia dowód urodzenia, świadectwo szczepienia i ostatnie świadectwo szkolne. Taksa wpisowa 3 zł., egzaminacyjna 10 złotych.

Przytrzymanie oszusta.

Mokre Śl. w Pszczyńskiem. Pomimo ciągłych napomnień i ostrzeżeń zdarza się jeszcze bardzo często, iż naiwni gospodarze padają ofiarami oszustów. Niedawno temu wyłudził jakiś oszust od pewnego rolnika z Mokrego 300 zł. Policji udało się ująć jednego z oszustów. Jest nim niejaki Józef Chwalczyk, którego osadzono w areszcie.

Z Rybnickiego

Wizytacja arcypasterska.

Rybnik. W dniach od 10 do 16 czerwca odbędzie się w dekanacie rybnickim jeneralna kanoniczna wizytacja pasterska przez J. E. ks. biskupa Adamskiego. W Rybniku w dzień odpustu św. Antoniego odprawi Najprzew. arcypasterz sumę pontyfikalną, poczem będzie wizytował parafję dnia 15 i 16 czerwca.

Mianowanie.

Rybnik. Inżynier dr. Monden, dyrektor huty „Silesia" w Paruszowcu, ma objąć stanowisko dyrektora w centrali Katowickiej Spółki Akcyjnej. Jest to stanowisko naddyrektora i podlegać mu będą trzy wielkie huty należące do owej spółki.

Zmyślona kradzież.

Moszczenica w Rybnickiem. Niejaka Albina Ranoszkowa doniosła, że dnia 26 kwietnia skradziono jej kasetkę żelazną zawierającą 1000 zł. Dochodzenia wykazały, że kradzież ta została zmyślona. Ranoszkowa znajduje się w trudnościach finansowych i ma znaczne zobowiązania pieniężne, których nie jest w stanie pokryć.

Sprzeniewierzenie.

Pstrążna w Rybnickiem. Niejaki Jan Zoremba sprzeniewierzył na szkodę Wilhelma Gacka z Niedobczyc rower męski marki „Wittler", który zamierzał sprzedać w Lubomi, gdzie został przytrzymany. Zorembę pociągnięto do kary.

Kradzież.

Gorzyce w Rybnickiem. Jednej z ubiegłych nocy skradł pewien osobnik z podwórza Wincentego Wawrzyńczyka pług wraz z kolcami wartości 300 zł. Dochodzenia prowadzi miejscowy posterunek policji.

Z Tarnogórskiego

Nabożeństwo majowe.

Tarnowskie Góry. Polskie nabożeństwa majowe odbywać się będą w tutejszym kościele parafjalnym przez cały mies. maj w poniedziałki, środy, czwartki i soboty o godz. 7-ej wieczorem, a w niedziele i święta o godzinie 2,30 po południu.

Apel do mieszkańców.

Tarn. Góry. Wszelkie zużyte znaczki pocztowe uprasza się składać w tutejszym urzędzie parafjalnym, które później zostaną wysłane OO. Misjonarzom na misje zagraniczne.

Egzaminy czeladnicze.

Tarn. Góry. W dniu 26 kwietnia rb. odbył się w Tarn. Górach w zakładzie fryzjerskim p. Wasilewskiego egzamin czeladników fryzjerskich przed komisją egzaminacyjną pod przewodnictwem mistrza fryzjerskiego p. Wasilewskiego. Egzamin złożyli następujący uczniowie: Józef Drapacz, Łucja Szomberówna, Marja Drozdowska, Alojzy Franek, Paweł Badura wszyscy z Lublińca, oraz Jerzy Schwinge z Tarn. Gór i Erwin Smołka z Starego Chechła.

Z Cieszyńskiego

Niebezpieczny złodziej w potrzasku.

Bielsko-Biała. Funkcjonarjusz policji Jan Gaczał ujął w Białej poszukiwanego od 6 miesięcy znanego złodzieja Antoniego Hetnała. Złodziej widząc posterunkowego, usiłował czmychnąć, tenże jednak wyciągnął rewolwer i strzelił raz na postrach. Wówczas Hetnał przystanął i oddał się w ręce posterunkowego.

Z całej Polski.

Wypadek sanitarnego samolotu.

Toruń. Pewien szeregowiec 16 p. p. podczas czyszczenia konia został kopnięty, odnosząc poważną ranę. Okazała się potrzeba dokonania natychmiastowej operacji i w tym celu miano przewieźć rannego samolotem sanitarnym do Torunia. Podczas startu samolot przewrócił się i ranny szeregowiec otrzymał drugą ranę w głowę. Samolot uległ częściowemu uszkodzeniu.

Karmelici Bosi odzyskali Ostrą Bramę.

Wilno. Ojcowie Karmelici Bosi, po długiem kołataniu u rządu i władz odzyskali Ostrą Bramę i w dniu 1 maja br. roztoczą nad nią opiekę. Obecnie czynione starania o odzyskanie kościoła ostrobramskiego św. Teresy. Równocześnie zakon wystąpił z procesem przeciw Kurji prawosławnej o zwrot murów pokarmelickich, ufundowanych dla zakonu Karmelitów Bosych w roku 1662. Karmelici czynią starania o zwrot tych murów.

Program radjowy.

Niedziela, 3 maja 1931.

Katowice, fala 408,7 mtr.: 10,00 Nabożeństwo z kościoła Najświętszej Marji Panny w Krakowie. 11,45 Transmisja defilady wojskowej z Placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie. 12,15 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 14,00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Czem jest ojczyzna". 14,20 Muzyka. 14,25 Odczyt rolniczy „O przysposobieniu rolniczem młodzieży wiejskiej". 14,45 Muzyka. 14,50 Władysław Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski". 15,10 Audycja góralska. 15,40 Słuchowisko z Warszawy dla dzieci starszych. 16,10 Skrzynka pocztowa. 16,30 Intermezzo muzyczne. 16,40 „Co widzimy?" 16,55 Intermezzo muzyczne. 17,10 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,25 Feljeton p. t. „Po latach dziesięciu". 17,40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry policji państwowej w Warszawie. 19,00 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra (Prof. St. Ligoń). 19,25 Feljeton p. t. „Przedjutrznia". 19,40 Rozmaitości. 20,00 Słuchowisko. 20,30 Koncert popularny. 21,00 Kwadrans literacki. 21,15 Dalszy ciąg koncertu. 22,00 Feljeton p. t.: „Trzeci Maja". 22,15 Pieśni polskie. 22,50 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23,00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek, 4 maja 1931.

Katowice, fala 408,7 mtr.: 11,40 Przegląd prasy krajowej. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 14,15 Komunikaty gospodarcze. 14,35 Przegląd komunikacyjny. 14,50 Lekcja języka francuskiego. 15,30 Odczyt dla maturzystów p. t. „Legjony polskie i polska organizacja wojskowa na tle wojny światowej". 16,15 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16,45 Koncert z płyt gramofonowych. 17,15 „Święte miasto Proroka". 17,45 Recital fortepianowy. 18,45 Codzienny odcinek powieściowy. 19,00 Rozmaitości. 19,15 Prof. Władysław Dzięgiel: „Z dziejów Śląska". 19,40 Prasowy dziennik radjowy. 19,55 Komunikaty strażactwa śląskiego. 20,00 Odczyt aktualny. 20,15 Pogadanka muzyczna. 20,30 „Uprowadzenie z Seraju" — opera W. A. Mozarta. 23,00 Komunikat meteorologiczny. 23,00 Muzyka lekka i taneczna.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W sobotę, dnia 2 maja o godz. 16-ej po południu uroczysta **Akademja Powstańcza** w wykonaniu artystów naszego teatru.

Z powodu przewidzianej w dniu 2 maja rb. w czasie między godz. 18—21 defilady, przedstawienie „Kościuszko pod Racławicami" odbędzie się o godz. 21-ej w sobotę, dnia 2 bm. a w wypadku niepogody i odwołania defilady przedstawienie „Kościuszki" rozpocznie się normalnie o godz. 19,30 wieczorem.

REPERTUAR:

Piątek, dnia 1 kwietnia br.: „Kościuszko pod Racławicami" — premiera

Sobota, dnia 2 maja „Uroczysta Akademja Powstańcza" o godz. 16-ej.

Sobota, dnia 2 maja „Kościuszko pod „Racławicami" o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 3 maja „Wesele na Górnym Śląsku" o godz. 15,30.

Niedziela, dnia 3 maja „Kościuszko pod Racławicami" o godz. 19,30.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 30 bm. „Pan Geldhab" w Mikołowie o godz. 19.30.

Czwartek, dnia 30 bm. „Rigoletto" w Bielsku o godz. 19.30.

Nadesłane.

Nowy Bytom. Pan Florjan Skiba z Nowego Bytomia obchodzi w dniu 3 maja 75-lecie swych urodzin. Z tej okazji życzą Jubilatowi 100 lat życia żona Katarzyna, synowie, córki, zięciowie, synowe Zofja, Marja, Emilja, Gertruda, Klara oraz wnuki.

Jawórnica. W niedzielę, dnia 26 kwietnia zmarł po długich i ciężkich cierpieniach w 85 roku życia wycuźnik śp. Florjan Grzona. Nieboszczyk był czytelnikiem „Katolika" od samego jego założenia. Niech odpoczywa w pokoju!

Nieboczowy w Rybnickiem. Nasz naczelnik gminy p. Józef Kolorz wchodzi we wtorek, dnia 5 maja w związek małżeński z panną Pauliną Urnatówną. Z tej okazji składamy my obywatele, jako ojcu gminy młodej parze szczęścia i błogosławieństwa Bożego oraz wszelkiej pomyślności w nowem życiu. Redakcja „Katolika" przyłącza się do powyższych życzeń.

Nakładem firmy „Katolik" spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.

Rozwój Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego.

Wśród wielu instytucyj społeczno-gospodarczych, które musiały się odbudować po wojnie i po kryzysie walutowym, znalazły się również i Komunalne Kasy Oszczędności Województwa Śląskiego.

Komunalne Kasy Oszczędności są instytucjami społecznemi, organizowanemi przez miasta względnie powiaty, które z mocy ustawy odpowiadają całym swym majątkiem i całą swoją siłą podatkową conajmniej za wszystkie wkłady oszczędnościowe złożone w kasie oszczędności, względnie za wszelkie zobowiązania kas.

Społeczny charakter kas oszczędności uwydatnił się bardzo wybitnie przy waloryzacji przedwojennych wkładów oszczędnościowych, które kasy oszczędności przewalutowały w najwyższych stosunkowo procencie i obecnie dążą jeszcze do podwyższenia wypłat z tego tytułu.

Kasy oszczędności nie mają za zadanie osiągać zysk, są one jedynie zobowiązane do wygospodarowania tyle pieniędzy, któreby im pozwoliły na utworzenie pewnych rezerw, oraz opłacić koszta administracyjne. Z chwilą, gdy cel ten zostanie osiągnięty, cały zysk kas oszczędności przeznaczony być musi na cele użyteczności społecznej.

Zrozumiałem jest, że jeszcze nawet w r. 1924 kasy oszczędności nie wykazały żadnego wielkiego przyrostu wkładów oszczędnościowych ani też większej działalności, gdyż dopiero wzrost ten datuje się od r. 1925 z chwilą ustabilizowania waluty.

Dla porównania przytaczamy, że ogólna suma bilansowa wszystkich 18 kas oszczędności położonych na terenie Województwa Śląskiego, wynosiła:

w roku	1925	5,7	milj. zł.
„	1926	14,8	„ „
„	1927	24,9	„ „
„	1928	61,0	„ „
„	1929	86,8	„ „
„	1930	110,7	„ „

Wkłady oszczędnościowe i salda kredytowe rachunków bieżących wynosiły:

w roku	1925	2,6	milj. zł.
„	1926	7,8	„ „
„	1927	18,0	„ „
„	1928	50,9	„ „
„	1929	72,6	„ „
„	1930	88,6	„ „
30 marca r.	1931	101,7	„ „

Łączny fundusz zasobowy kas oszczędności, który wynosił w r. 1925 — 2,5 milj. zł., wzrósł łącznie z kapitałem zakładowym do wysokości 7.6 milj. zł. w r. 1930.

Jako dalszą ilustrację działalności Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego przytoczyć wypada, że ogólna suma kredytów udzielonych przez kasę wynosiły:

w roku	1925	4	milj. zł.
„	1926	8	„ „
„	1927	13,7	„ „
„	1928	42,4	„ „
„	1929	59,7	„ „
„	1930	87,3	„ „

Suma ta rozpada się na pożyczki wekslowe, na pożyczki na skrypty dłużne, pożyczki z rachunków bieżących pod zastaw, pożyczki hipoteczne i pożyczki komunalne.

Z powyżej wymienionych pożyczek najpoważniejszą grupę stanowią pożyczki hipoteczne, które wynosiły:

w roku	1925	1,3	milj. zł.
„	1926	2,9	„ „
„	1927	6,3	„ „
„	1928	22,8	„ „
„	1929	32,6	„ „
„	1930	45,8	„ „

Jak z powyższego widać, Komunalne Kasy Oszczędności Województwa Śląskiego są jednemi instytucjami na Śląsku, które nie wahają się udzielać bardzo poważnych pożyczek hipotecznych i tem samem popierają ruch budowlany i łagodzą nędzę mieszkaniową Województwa. Niezależnie od powyższego z kredytów kas oszczędności korzystają w ciągu roku liczne rzesze warstw średnich i uboższych naszego województwa.

Również i w dziedzinie oprocentowania wiodą kasy oszczędności prym wśród innych instytucyj kredytowych, płacąc najwyższe odsetki od wkładów oszczędnościowych.

Niezależnie od powyższego, kasy oszczędności stanowić w dzisiejszych czasach kryzysu jedyną ostoję, w której można zupełnie śmiało i bezpiecznie ulokować swe kapitały bez żadnej obawy o ich ewentualną stratę, która jest wykluczoną.

Wszystkie powyżej przytoczone walory zostały dostatecznie zrozumiane przez społeczeństwo śląskie, które darzy kasy oszczędności zaufaniem, czego najlepszy dowód mamy we wzroście wkładów oszczędnościowych, jaki miał miejsce w I. kwartale br.

Obecnie życzyć by sobie jedynie należało, by zaufanie to utrzymało się w dalszym ciągu conajmniej na tym samem poziomie względnie wzmogło się na sile, z korzyścią nietylko dla jednostek, ale i dla ogółu społeczeństwa naszego Województwa.

T.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W poniedziałek, dnia 4 maja rb. o godz. 7,30 wieczorem odbędzie się miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów przy katedrze w Katowicach w Domu Związkowym. Referat wygłosi p. inż. Bacia. Uprasza się o liczny udział członków, goście mile widziani.

Zarząd.

Podoficerowie rezerwy w uroczystości 10-ciolecia Powstania i Konstytucji 3-go Maja.

Uroczystość 10-cio lecia III-go Powstania Śląskiego odbędzie się w Katowicach 2-go maja rb. według niżej podanego programu: Dnia 2-go maja rb. **Godz. 10:** uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła **Godz. 15:** Przywitanie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej na peronie IV (sosnowieckim). — **Godz. 16:** uroczysta akademja. Dla delegatów w Teatrze Polskim, dla oddziałów transmisja przez radjo na placu przed Gmachem Województwa. **Godz. 17.30:** defilada oddziałów przed P. Prezydentem Rzplitej Polskiej i przedstawicielami Rządu. **Godz. 24:** uroczysty biwak powstańczy na Rynku.

Wzywamy wszystkich kolegów zorganizowanych w Og. Związku Podoficerów Rezerwy do wzięcia jaknajliczniejszego udziału wraz ze sztandarem w omawianej uroczystości, a przedewszystkiem w defiladzie o godz. 17-ej. Zbiórka po Akademji przed gmachem wojewódzkim.

*

Również w dniu 3-go maja rb. uprasza się wszystkich kolegów o wzięcie udziału w uroczystości obchodu Konstytucji 3-go maja w Katowicach a o ile jest niemożliwe, to wziąć udział w swoich miejscowościach. Nadmienia się, że koledzy z dalszych stron mogą pozostać w Katowicach z dnia 2-go na 3-ciego, gdzie zostaną zakwaterowani, tylko powinni zabrać ze sobą koce.

*

Odezwa do powstańców-uchodźców z powiatu Opole, Olesno, Kluczborek i Prudnik.

Tą drogą zwracamy się do wszystkich uczestników powstań śląskich, niezorganizowanych dotąd z jakiegobądź powodu w Związku Powst. Śl., z gorącym apelem wzięcia jaknajliczniejszego udziału (w ramach połączonych powiatów) w uroczystościach 10-lecia III. powstania. Pomnąc na wspólnie przeżyte wzniosłe, lecz pełne trudu i ofiar chwile, nietylko oddajmy hołd poległym i pomordowanym naszym braciom, lecz przedewszystkiem zaczerpnijmy nowych sił ducha do dalszej walki ideowej i to mimo panujących licznych trudności zwłaszcza gospodarczych, naprzekór krakaniu naszych wrogów i ich pomogałom.

Otrząśmy się z apatji lub niechęci, zapomnijmy uraz i z okazji tej drogiej nam rocznicy stańmy znowu razem ramię przy ramieniu, tak jak ongiś na polach walki.

Dalej bracia — rodacy! wszyscy do szeregu, aby nikogo z nas nie brakło w pochodzie przed najwyższym przedstawicielem naszej ukochanej Polski, za którą przecież wszyscy walczyliśmy.

Zbiórka rano o godz. 9 przed pocztą, poczem o 9,30 odmarsz na nabożeństwo do kościoła Piotra i Pawła (jak podano w programie Gł. Zarządu Związku Powst. Śl.). Po południu o godz. 3 na placu przed gmachem Województwa Śl.

Zarząd.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 30 kwietnia 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt sterlingów angielskich 43.27 zł. 100 franków francuskich 34.78 zł. 100 koron czeskich 26.35 zł. 100 lir włoskich 46.60 zł. 100 franków szwajcarskich 171.40 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 30 kwietnia 1931 r.

Żyto 28.00—29.00. Pszenica 33.25—33.75. — Jęczmień przemiałowy 26.75—27.75. Owies pastewny 27.50—28.50. Mąka żytnia 65% 42.00 do 43.00. Mąka pszenna 65% 50.50—53.50. Otręby żytnie 23.00—24.00. Otręby pszenne 23.00—24.00. Otręby pszenne grube 24.00—25.00. Rzepak 38.00 do 40.00. Gorczyca 42.00—47.00. Wyka latowa 45.00—47.00. Peluszka 47.00—50.00. Groch polny 30.00—31.00. Groch Viktoria 33.00—37.00. Łubin niebieski 26.00—28.00. Łubin żółty 34.00—38.00. Koniczyna czerwona 300.00—350.00. Koniczyna biała 340.00—460.00. Koniczyna szwedzka 230.00 do 260.00. Koniczyna żółta odłuszczona 140.00 do 170.00. Koniczyna żółta w łuskach 60.00—70.00. Przelot 200,00—240.00. Tymoteusz 90.00—105.00. Rajgras angielski 90.00—110.00. Tatarka 34.00 do 36.00. Ziemniaki jadalne 6.50—7.00, Słoma prasowana 3,20—3.40. Siano luźne 8,00—8,50. Siano prasowane 10.00—10,50. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny za produkty rolne

z dnia 30 kwietnia br. podane przez „Raiffeisen" hurtownia towarów w Katowicach, ul. Gliwicka 3

Za 100 kg. żyto krajowe zł. 28,00—28,29, żyto na wywóz zł. 35.00—36,00, pszenica krajowa zł. 35,00—36,00, na wywóz zł. 51,00—52,00, jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 30,00—36,00, owies krajowy pastewny 33,00—34,00, owies na wywóz 34,00—35.00.

Pasze treściwe za 100 kg loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48% zł. 26,00—27,00, makuch słonecznikowy 46% zł. 25,00—26,00, makuch lniany 35,00—36,00, rzepakowy 25,00—26,00, otręby żytnie 25,00—26,00, pszenne zwykłe 25,00—26,00, otręby średnio-grube 25,50—26,50, słoma prasowana żytnia 7,00, pszenna 7,00, owsiana 7,00, siano łąkowe luzem lub prasowane 16,00—17,00 —

Ceny targowe w Katowicach

z dnia 30 kwietnia 1931.

Masło wiejskie za 1 funt 2,40—2,60 zł. Masło mleczarniane za 1 funt 2,70—2,80. Jaja sztuka 0,13—0,15. Ser biały 0,70—0,80. Mleko litr 0,40.

Mięso: Wieprzowina za 1 funt 1,00—1,20. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1,20—1,30. Wołowina 0,90—1,20. Cielęcina 0,70—1,10. Smalec 1,40—1,60. Skopowina 1,60—1,70. Okrasa świeża 1,00—1,10. Okrasa wędzona 1,20—1,40. Łój 0,80—1,00.

Jarzyny: Kapusta biała za 1 funt 0,25—0,35. Kapusta modra za 1 funt 0,60—0,70. Marchew 0,20—0,30. Kalarepa (wiązka) 0,50—1,00. Cebula za 1 funt 0,35—0,40. Pomidory za 1 funt 3,60 do 4,00. Kalafiory sztuka 1,80—4,00. Szpinak za 1 funt 0,60—0,70. Sałata za główkę 0,15—0,50. Ogórki 1,00—2,30. Kartofle za centnar (50 klg.) 4,75—5,00. Kartofle 10 funtów 1,40—1,60. Rzewień (rabarber) za 1 funt 1,40—1,60. Selery za 1 funt 0,80—1,00.

Owoce: Pomarańcze za sztukę 0,50—0,80. Jabłka za 1 funt 1,20—1,40. Jabłka do gotowania za 1 funt 1,00—1,20. Śliwki suszone za 1 funt 1,00—1,30. Smarze za 1 funt 1,80—2,00. Cytryny sztuka 0,08—0,10.

Drób: Gołębie 1,00—1,30. Gołębięta 1,20 do 1.40. Kury 4,00—7,00. Kaczki 5,00—7,00. Gęsi 8,00—10,00. Indyki 10,00—18,00. Dowóz i obrót średni, ceny za drób wyższe.

Całkowite bezpieczeństwo wkładów oszczędnościowych, (pupilarną pewność) oraz najwyższy procent zapewniają tylko

KOMUNALNE KASY OSZCZĘDNOSCI

za zobowiązania których odpowiadają powiaty i miasta całym swym majątkiem i siłą podatkową. To też składajcie swe oszczędności w następ. Kasach Oszczędności:

W POWIATOWYCH:

1. W Katowicach, ul. Pocztowa 5 i wpłatnie.
2. W Lublińcu, Starostwo.
3. W Pszczynie, Rynek.
4. W Rybniku, Starostwo.
5. W Świętochłowicach, Starostwo i płatnie.
6. W Tarn. Górach, Starostwo wpłatnie.

W MIEJSKICH:

1. W Katowicach, ul. Pocztowa 7 i wpłatnie.
2. W Bielsku, ul. Wzgórze 19.
3. W Cieszynie, ul. Niemiecka 1.
4. W Król. Hucie, ul Moniuszki 1, naprzeciw poczty.
5. W Lublińcu, Magistrat.
6. W Mysłowicach, ul. Powstańców 1 (Magistrat)
7. W Rybniku, Magistrat.
8. W Strumieniu, Magistrat.
9. W Skoczowie, Rynek 110.
10. W Tarn. Górach, Magistrat.
11. W Wodzisławiu, Magistrat.
12. W Zorach, Magistrat.

Powyżej wymienione Kasy rozprządzają kapitałem 101 miljonów złotych, zebranym z drobnych składek i udzielają pożyczek na dogodnych warunkach.

Spieszcie więc założyć konto oszczędnościowe w jednej z powyższych Kas Oszczędności, mając na uwadze, że oszczędność jest podstawą dobrobytu obywateli i narodu. 3329

„Sukces"

Biuro Reklamacyjne i Rewizyjno-Buchalteryjne

Katowice

ul. Kochanowskiego 16 I. p. Tel. 28-40

Sprawy podatkowe (rekursy, reklamacje) itd., Podania, prośby i wnioski do władz i urzędów, tłumaczenia, zakładanie prawidłowych ksiąg handlowych, Sporządzanie bilansów, inkaso należności

Sumienne, szybkie, solidne za miernem wynagrodzeniem. 3328

Ostrzeżenie!

Za długi syna mojego Eryka Chrzanowskiego, lat 20, który opuścił dom rodzicielski nie odpowiadam ani tychże nie płacę. Roman Chrzanowski, Ornontowice, pow. Pszczyna.

Jeżeli chcecie zapobiedz przedwczesnej starości i przedłużyć wasze życie musicie leczyć zwapnienie serca i żył. Najczęstsze przyczyny śmierci w wieku 40—50 lat, to zwapnienie żył, które ,jeśli nie zostaje na czas stwierdzone, — powoduje nieregularną cyrkulację krwi, jakoteż bardzo często paraliż. Znamionami są zawroty, słabość serca i inne. Używając mojego preparatu „Triumpf", wielokrotnie wypróbowanego, wszystkie tego rodzaju objawy starości będą usunięte.

A. Kratzel, Katowice, Wojewódzka 32, p. I. 3214

P. KAMIŃSKI 3044

Skład konfekcji męskiej i damsk.

i pierwszorzędny

Zakład krawiecki

Król. Huta, ulica Wolności 20

Telefon 1069

Dom Muzyczny

Ignacy Cypres

Kraków, Szewska 13. K. P.

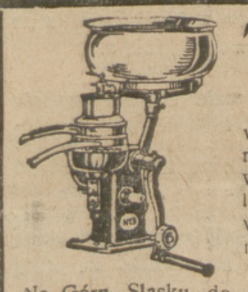

wysyła mandoliny włoskie po 25-30 zł., koncertowe ozdobne 35-45 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncertowe 30, 40 i 50 zł., klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45 zł., 12 klap 50 zł., gitary koncertowe 40-50 zł., kornety 120 zł., Harmonje 2 registry 29 zł., 1 rzędowe 38 zł., 2 rzędowe 55 zł., 2 rzędowe 12 basów 80 zł., helikonki 8 basów pierwszorzędne 145 zł., — Niklowe „Gre Roskop" patent. z łańc. 13 zł., nikl. płaski zegarek słynnej marki „Enigma" 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen" po 6, 8 i 10 zł., maszynki do włosów 9-12 zł., djamenty do szkła po 7, 9 i 12 zł. — Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i opłatnie. 3008

Skład konfekcji i artykułów męskich

Ubrańka dla chłopców przystępujących do Komunji św. już od 15 zł. Pierwszorzędny warsztat krawiecki. Dla uchodźców najdalej idące udogodnienia. **Jan Ciupka,** mistrz krawiecki, — Rybnik, ul. Sobieskiego 17. 3233

Titania

wirówka, królowa separatorów, znana ze swej wytrzymałości. Długoletnia gwarancja, dogodne warunki spłaty, przystępne ceny. 3265

Na Górn. Śląsku do nabycia tylko w firmie:

Mikołaj Łakota

Pszczyna, ul. Piastowska 13

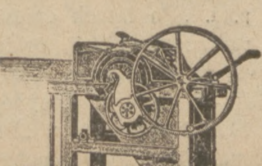
Obwieszczenie!

Wobec przyjazdu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z okazji świąt w dniu 2 i 3 maja upraszamy Szanownych Obywateli miasta Katowic, zwłaszcza mieszkańców i właścicieli składów tych ulic i placów, na których odbędą się zbiórki i pochody, o udekorowanie domów przez wywieszenie chorągwi i t. p.

Katowice, 30 kwietnia 1931.

Magistrat.

3331 Dr. Kocur.

Rolniku!

Młóckarnie różne sztyftowe, szeroko młócne, młóckarnie patentowe, młóckarnie z cepami, walcowe na prostą słomę, kartoflarki systemu „Rychter", geple, maneże, wialnie, różne sieczkarnie, pompy i kufy do gnojówki kupisz tanio na dogodnych warunkach spłaty we fabryce i odlewni rolniczych maszyn

inżyniera Barteckiego,

Zory pow. Rybnik

Reparacje wszelkich maszyn rolniczych i t. p. 3330

Maszyny do szycia

systemu Singera, pierwszorzędnej dobroci nagrodzone złotemi medalami poleca:

Józef Ankudowicz

Warszawa, Nowogrodzka 2.

Nożne bębenkowe I gat. 270 zł., gabinetowe kryte 320 zł., duże krawieckie 330 zł. Tylko te są najtrwalsze i najodpowiedniejsze na prowincję.

15-letnia gwarancja.

Wysyłamy na prowincję za zaliczeniem kolejowem po otrzymaniu pocztą **50 zł. ZADATKU**

Przesyłka i opakowanie na koszt firmy.

Cenniki i objaśnienia wysyłamy na żądanie bezpłatnie. 3118

UWAGA! Firma Chrześcijańska.

Kino Rialto

Katowice

Polski film dźwiękowy śpiewany i mówiony

Niebezpieczny Romans

w rolach głównych

Betty Amann
Bogusław Samborski
Zula Pogorzelska
Adolf Dymsza
Kazimierz Krukowski

Ceny miejsc zniżone!

3326

Początek seans.: 2.30, 4.30, 6.30, 8.45

Głuchota uleczalna.

Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiony słuch, szum, cieknienie uszów. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonja Liszki koło Krakowa. 3274